

اوج مدنیت

— ۱ —

[مدنیت نه در ؟ اسلام مدینتی، اروپا و یا خود غرب مدینتی و ... ددا - براما
مدینتی، مختلف مدینتله منسوب اقوام اراسنده کی مشترک خصوصیات ؟
غالب مدنیت، مغلوب مدینتله تعقیب ایدم جکله استقامت]

*

« مدنیت » کی مجرد مفهومی افاده ایدن تعبیرلردن قصد اولان
معنی لر اوج، تثبیت ایدلمز - ، هرکس او مفهومی کتدی ادراک
و فکرینه کوره قبول ایدم و بحث - مؤفهمدن خالی قلزم - بوکا میدان
ویرمه مک و نه دن بحث ایتمک ایستمد کمزی قارئله تا اولدن صراحتا
تعیین ایچسون، مدنیت تعبیری هانکی معنی ده استعمال ایتدی کمزی تثبیت
ایتمکی موافق بولاق .

مدنیت Civilisatoion تعبیری مختلف صورتده تعریف ایدلشدور .
بز بو تعبیری، ظنمزجه بتون تعریفلری احتوا ایدن و بو کلیه اک
شموللی معنی لی ویرمن « طرز حیات » معنی سنده قبول ایدیوروز : شویله که
مدنیت دیمک « طرز حیات » دیمک در . یالکمز « حیات » مفهومی، اک واسع
و شموللی بر معاده المالیدر : حیاتک بتون تجلیاتی، مادی و معنوی بتون
شدوتی او مفهوم ایچنه ادخال ایتلیدر . او حالده مدنیت طرز تفکر و محسندن
باشلا یارق - شکل تلبسه قدر حیاتک بتون تجلیاتی احتوا ایدر .

ایشته مدنیت بو معاده آلدینی حالده، جمعیت بشریه نک باشلیجه اوج
« طرز حیات » و یا خود اوج « مدنیت » اراسنده منقسم اولدینی توروروز : طبیعی بو
نقسم مطلق دکلدر، مختلف مدینتله اراسنده برو « سدچین » تصور ایتمک درغرو
اولاماز ؟ ارالرنده اشاغیده کوریه جک وجه ایله - بر جوق تماسلر، حیلورلر،
منق بل تداخلار موجود در ؟ تقسیم و تصنیف یالکمز خطوط اساسیه به « بارز خصوصیتله »
بر مدینتک کندی منظومه سینه ویرمش اولدینی اعوزجی خاصلره طأدور .
شمدی بو اوج مدینتدن احتوا ایتدی کمزی نفوس بشرک عددی نقطه نظر دن اکده می

بودا - پیراما مدینتی در که تخمیناً سکن بوزمیلیونلق عظیم بر جاعتی احتوا ایدر
 ودائرة شمولی ، هندوستان ، هندچینی ، چین ، قورا ، ژاپونیا در اینه عینی
 نقطه نظر دن ایکنجی درجه ده مهمی غرب ویاخود آوروپا مدینتی در که آوروپا
 آمریکا ، اوسترالیا ای احتوا ایدر . کرک نارنج و کرک عدد نفوس اعتبار بله اک
 سوکنجی سیده ، اسلام مدینتی در که آفریقای هان تماماً و آسیا ایله آوروپانک
 بر قسمی شاملدر .

بو مختلف مدینت زمره لرندن هر هانکی بر یسینک احتوا ایتدیکی ساحه به
 نظر امان ایله باقلدینی زمان ، ایچنه آلمش اولدینی اقوامک کثرته ، قان ، جنس
 دنک ولسان اختلافلرینه رغماً بعضی مشترک ، عمومی وبارز خصوصاتک
 موجود اولدینی کورولور . ایشته بو مشترک خصوصات او مدینتک اساسی
 روحنی ، ماهیتی تشکیل ایدر . آنی باشقلرندن تمیز ایلر و آیریر . مثلاً
 علی العاده بر آدم استانبولدن قلقوب مراکش ، الجزیره ، قاهره ، مکبه
 شامه ، باکویه ، طهرانه ، شیرازه ، کابل ، لاهور ، کلکته و سمرقده کیته -
 بو بلده لریک هیچ برنده کنبدینی تماماً بیابجی حس ایتمز ؛ هیچ اولمزسه یانی
 باشنده کی صوفیه ، آتنه و سارده کی قدر کنبدینی باشقه بر محیطده باشقه
 بر هر ای نسیمی ایچنده دویماز ؛ کنبدینی آز چوق آیشمش اولدینی الواح
 واشکال ، حرکات و اطوار اراشده آورو . انسا لریک طرز تلبسلری ،
 شکل معیشتلری ، عادات و مشارلری آز چوق آلمک کنبدی اوتنده آلدیققلرینه
 بکزو . عینی صاریق ، عینی عبا ، قادیئلرده عینی مستودیت ، عینی جامعلر ، عینی
 عبادتلر ، عینی اذن ، عینی آیدلر ، عینی دطار والی آخره ؛ دغریبدرکه شو
 مشابته یالکز ظواهرله قلاز ، باطنه ، حیانتک ایچ طرفه ، انسا لریک احوال
 روحیه لرینه ، طرز تالق لرینه ، ذهنیتدینه قدر واریر . حتی بو تکلده ، قلاز .
 دها ایلری وایر : ذهنلره ، ذکالره ، ذکانتک اشتغال ایتدیکی موضوعلره قدر
 سرایت ایدر اعلی العاده بر استانبوللی ، علی العاده بر مراکشلی بی ، بر کابللی بی بر
 کلکته لی بی کنبدی کی دوشورور ، کنبدینی اشتغال ایدن موضوعلره مشغول

اولور، آنلری عینی سورنده تلقی ایدر کورور !

دیگر مدنیت زمره لرینه منسوب اولانلر اراستنده عینی حال موجودور .
 قرضاً بر دومی ، پارسده ، و یانه ده برلنده ، لوندرده ، واشینگتونده کنده
 اوز محیطنده کبی بولور . کذا بر ژاپونیاالی ده قوردهده ، پکینده ، نیتده کنده
 بیانچی حس ایتز !

ایشته بر زمره مدنیت منسوب اولان اقوام آراستنده کی شومومی و مشترک
 خصوصیات در که او مدنیتک ماهیتی اراه ایدر .

یوقاریدهده ذکر اولندینی وجهله بو خصوصیاتک بر قسیمی مادی و دیگر قسیمی
 منویدر . مادی قسم مثلاً ایسه لک شکلی ، بنالک قسبانلی ، عبادت و آیینلرک
 صورت اجراسی ، وسائردهن عبارتدر . منوی قسم ایسه ، تفکر و تحسسه
 طاند اولدیندن ، دائرة شمولی ده واسع در . علی العموم دینیه ییلر که هر
 مدنیتک ، کنده کوره مشترک بر مفکره سی ، بر ذکاسی واردور ؛ عادتاً بر دماغه
 مالکدر . کذا هر مدنیتک بر قابی واردور ، بر طرز تحسسی واردور .
 و بناء علیه ، مشترک بر اخلاقه ، بر قیمت طویفوسنه ، مشترک بر خیر و شر ،
 حسن و قبیح تلقیلرینه مالکدر .

اسلام عالمی کریکز ؛ نه غریب حاللره تصادف ایدر سکر ، آراستنده بیکلرجه
 کیلو مترولق مسافلر بولان ، جنس ، لسان ورنک اعتباریه یک دیکریت تماماً
 بیانچی اولان ، حتی آراستنده سماوی بر ارتباطدن محروم بولان اقوامک افرادینی
 عینی ذهنیتی ، عینی احوال روحیه یی حائر ، عین مسئله لر ، بحثلر ایله مشغول ،
 افعال و حادثات حقند . عینی طرز تلقیلری طاشیر ، عینی حکملر و برر کورر سکر .
 کوزلک و جیر کینلک ، اییلک و کوتولیک بولنلرک آراستنده همان عینی طرزده تلقی
 اولنور . بر حال اوزون و مشترک بر فعالیت دماغیه نک ، مشترک بر طرز تحسک
 مشترک و عمومی حامللرک ، تمادی تأثیرلری ایله حاصل اولمش بر حادثه در . اسلام
 طالعده ، الک فعال و مؤثر بر حامل اولان دین مشترک اولدینی کبی ، پر زحمتلر
 یک فعال اولان دینک و قلبکده مختلف نظامرانی مشترک بر حصول حالتی

تسب ایدیوردی . او زمانلر ، اسلام عالمک هر هانکی بر طرفنده یازلمش
بر اثر ، مطبعه صنعتک عدم موجودیتنه رغماً ، صرف ال یازیسی ایله تسبید
اولمق طریق ایله حیرتبخش بر سرعتله بتون عالم اسلامه انتشار ایدیور و بر قاچ
آی سوکره بو عالمک اک هجرا کوشه لرنده اوقونه رق فکرلرک وحسیرک توحیه یی
موجب اولیوردی ! او زمانک علماسی آراسنده کی علاقه یی ، مخبره یی ، تعاطی
اولنان افکاری مشاهده ایدرکن حیرت ایمک قابل دکلدر ! ابن سینامک اوره
آسیاده یازدیغی اثرلر غریب بر سرعتله آفریقاک شمالنده حرارتلی مناقشه لری
موجب اولیور . فارسده طوغمش ، نیشابورده تربیه و تعایم ایدلمش اولان ابن صباحک
جولانکاه فعالیت سوریه و خراساندر ؛ هارونک ، مأمونک ، محمود غزنه وینک ، مات شاهک ،
هلاکونک و صوکره لری امیر تیمورک باشنه عالم اسلامک بتون جهانندن علما ، ادا
طوبیلاووپ مادتا بر قاده می تشکلی ایدیورلردی ؛ عثمانلی سلطانلرینک سرایلری افریقا
و آسیاک هجرا کوشه لرندن کلمش علماک بحمی ایدی ؛ اصلاً خوبه ده طوغمش بریس ،
آناطولی ده قاضیلک ، مفتیلک ایدیور فارسی و عربی جه یازلمش آثار ادبیه عینی سرعتله
انتشار ایدیور و بتون اقوام اسلامیه آراسنده مترجم لر ، مقلد لر ، مفسر لر یولیور . حافظک ،
عمر خیامک ، مولانا جلال الدین رومینک ، اکبر شاهک و ابوالعلائی مشمرینک و سائر بو کی
مشاهیر شعرانک آثارینی کورمه یین ، بیلمه یین و قوفلی بر اسلام ادبی وارمیدر ؟

ایشته بو مشترک دین ، بو مشترک فعالیت دماغیه و قلبیه دوکه بتون بو عالمک
ذهنیتی ، طرز تلقیسی ، طویقولرینی ، قابلیتی برلشدر مشدر . هر زه به کیتسه کز عینی
طرز تفکر و تحسسه ، عینی ذهنیه ، قفاو قابک عینی اصول وقاعده اوزرینه حرکت
ایندکلرینه تصادف ایدر سکر .

اوروپا و غرب مدینتی ده عینی حاله در ؛ بو کون لافل اوچ اوروپا
لسانی - فرانسه ، انگلیز ، آلمانیجه - بیلمه یین جدی بر اوروپالی عالم وادینه هان
تصادف ایدیله من ! بونلر ذاتاً مشترک اولان و اوروپا مدینتی عامللرندن بولنان
اسکی یونان و لانیجه یی ده تاجو جملقدن اوکره نیورلر ؛ بر زمانلر بو ایکی لسان
اسلام عالمده عربی و فارسی اولدییی کی ، مشترک علم و ادب لسانیدی !

بتون علما ، لاتینجه یازارلردی ! ابدان ایلک ملی لسانی قوللانا
 فرانسزلردن مونتهن ، ایتالیانلردن دانته ، آلمانلردن لوتهدر ؛ آنلره
 قدر حتی ادبا بیله لاتینجه یی قوللانیورلردی . اون طقوزنجی عصرده -
 مطبعه صنعتی ایله وسائط نقلیه نك انكشافی درجه قصویه وارنجه - اوروپا عاداتا
 بر عائله شكلی آلدی ! بر ایتالیان ، انكلیز ، فرانسز آلمان ، روس و لی آخر
 عالمی وادی و طنتك خارجنده بولسان علما وادبانك انارینه همان کرنی كونه
 كسب وقوف اییدیور ، تولستویك ارلری روسیه ده اكال ایلمدن امریقا نجه ،
 فرانسزجه ، لمانجه یه نقل اولنیور ، اغنه رك موسیقی اناری ، المانیادن اول دیگر یاختلرده
 دیکله نیوردی ! اچینكز دارونيك انارینی . مثلا Theorigne of Species
 و یا خود the Descent of men و بونلرك هاشیه لرینی تدقیق ایدیكز . بولایموت طملك
 دیگر اوروپا علماسندن الدینی خصوصی معلوماتك مبدولایته حیرت ایدرسكز .
 فرانسز ، المان ، ایتالیان ، دانیمارقه ، هوللندا و الاخره عالملری مشهور
 انكلیز طملك عاداتا كونی كونه نه یادیغنی ، هانکی مسئله ایله مشغول اولدینغنی
 بایورلر و انی علاقه دار ایده جك حادثه لر دن كندیخی خبردار ایله بوردلر !
 بوراده بو مشترك حیات ، بو مشترك فعالیت دماغیه و قلبیه دركه عینی مفكره لر
 عینی طرز تفكر و تحسسی ، عینی ذهنیتی تنمیه ایتمشدر ! هله اوروپاده موجود
 و طالم اسلامده اثنائه تصادف ایدبله مین بین الملل تشکیلاتدن بزبوراده بحث ایتجورزا
 مثلا بین الملل عمله تشکیلاتی عمله و علما قونفره لری و سائره کبی بتون بو
 عالملر ، اوروپا اقوامی آراستنده حتی عمومی مفكوره لر ، قابله لر ، هدف لر بیله تولید ایتمشدر
 یوقاریده مدنیتلرك قلب و دماغلری نامی ایله یاد ایتدیكمز خصوصیات ،
 ایشته بو مشترك و عمومی عامللرك تأثیرلری ایله حاصل اولمشدر . بو صورتله عینی
 مدیت زمره سنی عین قفا ایله دوشونن ، عینی قلب ایله حس ایدن ، خلاصه
 عینی جهازلر ایله مجهز کوریورز .

شمیدی بو مدنیتلرك وضعیت متقابله لرینه نقل مقال ایدرکن ، بونلردن
 بره سینك یعنی غرب مدنیتك غالب و دیگر اکیسینكده یعنی اسلام و بوددا - براهما

مدینتارینک مغلوب موقعنده اولدقلرینی کوردیوروز .

اوت! بومغلوبیتی اعتراف ایتیمک مجبوریتده قالدیغمزدن زده پک متأرز؛ فقط
بونی بر کره اچق و قعلی بر صورتده اعتراف ایتلیدر . بزده حالاده کلر ایل
اویناه دق حقیقتی کورمه مکدن خوشلانان اعمی لر واردرا فقط کونش کی اچق
بر حاشایی انکار ایتیمک اثبات بلاهت ایلکدر! ارتق بو بلاهتدن یقایی
قورنارملیدر

مغلوبیت ایکی دورلودر . مادی و معنوی : مادی مغلوبیت اوقدر بارز
واجیبه درکه ارتق هیمزک بینمزه قدر ظن ایدرم حلول ایتدی !
مغلوبیتک بوقسمی بوکون دکل اوج بوزسنه دتبری باشلامشدر . جماعات اسلامییه
یکدیگرینی متعاقب و لوله دار بر طرزده سقوط ایتیمکده و محو اولمقددر . بر چوق
مستقل و مقتدر حکومات اسلامییه دن تک بردانه سی بوکون کنیدی محافظه
ایده مدی؛ اسلامتک صوک مستحکم قلعه سی اولان عثمانی لوقده بوکونکی حال پریشانییه
معروض قالدی ! ارتق بو قدر سقوط و خرابی انکار اولنه جق ماهیتده دکلددر .
بتون بو خرابیلر بو پریشانلقلر - لاشک و لاشه - ضرب مدینتده اولان مجادلانک
طوغرودن طوغرویه نتیجه سیدر!

معنوی مغلوبیتده کلنجه ، مادی مغلوبیت قدر بارز دکلسه ده ، بر متفکر
ایچون اودرجه ده محقق در !

مغلوبیت نه در ؟ باشقه سنک شخصیتی قبول و اراده سنه تابع اولمق دکلیدر؛
بو قبول و تبعیت ، اختیار اولسون ، اجباری اولسون ، مغلوبیت در ! بو
تقطعه نظر دن کرک اسلام و کرک بوددا - براهما مدینتی مغلوبدرلر ، غرب مدینتک
شخصیت و خصوصاتی قبول ، انک اراده لرینه تابع اولمق مجبوریتده درلر .
کرک مسلمانلر و کرک صرق اصغر محیطی ، البسه لرندن و اولرینک تقریشانی کی
حیاتک مادی تجلیاتندن باشلایه رق ، ادبیات و موسیقی کی معنوی خصوصاتک
اک ، ونس گوشه لرینه قدر ، اورویا مودلرینی تقلید ایتیمکده درلر؛ هله اجتماعی ،
سیاسی ، عامی ، فنی ، تربیوی مؤسسelerده ، اوروپانک بتون بتون شاگردلری در .

بو نقاید، بو اکتساب، بهضاً احتیاری ایسهده، بهضاً صرف جبری در! ژاپونیا، اوروپا طریق التزام ایتمک ایچون، داخلی تقرر صارسبتیلر کچیردی. چین ایله عثمانلولغه کلنجه، عینی عمایه تک اجرایی، وجود واعضاتک تماماً تقاص و تشوشاتی موجب اولدی و اوروپا طوغرودن طوغرویه بوتلری بو عملیه به اجبار ایتیمور ایدی ایسهده، متفکرلر و درلر ادملری نسر یشاه تک امکان اولدینی تقریر ایدیورلر و بناء علیه بتون وج دی صارصحق هاسنه اولسون انی یاقمده تردد ایتیمورلردی. بو غلویت دکلمه نه هر؟ وهم ده غلویتک لک قه قریسی در! بو کون آساجاعتلرینک کافه سنه عطف نظر ایدیکز؛ هر طرفده داخله ایکی جریانک یکدیگری ایله مجادله فی تورورسکزه. محلی، قسیم، عفتوی مدنیته اوروپا مدنیته طرفدارانی چا یشیورلر، بر حیات و عیات محالهی در کیدیور! بر طرف اسکی نی، قدیمی، غنمه نی محافظه به چالشیور! دیگر طرف ایسه بو محافظه کارلک اولوم دیمت اولدینی تقریر ایدم رک، اوروپا مدنیته اقتباس سبابه سنده ادامه موجودیت ایتیمک چابالور! حیاتک هر کونکی تجربه لری، نظاهرانی، بو ایکنجی جریان حق ویرمکده در. اوروپا مدنیته دن صانمق ایستین بتون جاعتلرک وازجله الام مدنیته منسوب جاعتلرک هر کون عمو و منقرض اولمده به اندفلرینی کورسیورز. بالعکس ژاپونیا کی او مدنیتره وقتنده ونام اولارق یا نالاشه ش اولانلری، محافظه حیات و تزید سطوت و شوکت ایتیم یولیورز: بلی بارز اولان بر کیفیت، غیر قابل نکار و تأیلدر! سیلاب کی آقوب کلن وقارشیسسنده کندی نوعندن اولارق مانم لر کورمین اوروپا مدنیته، هر شینی سور و کله بوب کوتوریور. بناء علیه یگانه چاره، ینه او مدنیته ایصنمق، انی المقدر.

فقط بو اقتباس واکتسابک مبهم و غیر معین بر جهتی واردر که بالحاصله محتاج تنویر وایضاح در! بو کون اراضرده اوروپا مدنیته تفوق و غایه فی تقدیر ایتمین هان هیچ بر صاحب اذعان قالماشدر. فقط بو تفوقی مذکور مدنیتهک یا لکز بعض عناصرینه مثلاً علوم و قانونه عطف ایدم رک دیگر جهتلردن

صرف نظر ایلاک ایسته یئرلر واردر . تعبیر آخرله بو کبیر اوروپا مدینتده
 .شاهده اولتان بر چوق نقصان وحتی منقور جه تلدن قورنولماق نیتی ایله
 مذکور مدینک بر-سوزکچن کچیرلمه-نی ارزوید یوردلر . بوکی فکرلری در میان ایدنلر
 صمیمی دکلرایسه منطق عوامه اویمق ایسته یئرلردر و صمیمی ایسه لر مدینتک نه اولدینی
 بحق تقدیر ایدم یئرلردر . یوقاریدن بری بسط ایتدی کمز و جا ایله بر زمره
 مدینه غیر قابل تجری بر کل در پارچه لماره سوزکچن کچیرلمه من . غلبه و نفق
 احراز ایدنک هیئت مجموعه سیدر . بوقسه آیری آیری فلان و یا خود فلان قسمی
 دکلر . اوروپا ساحه سنده علوم و فنون باشقه محیطلردن زیاده انکشاف بولیورسه
 بونک اسباب او محیطک هیئت عمومیه سنده اراتیلیملر درءامک خارچنده علوم و فنون
 عفی صورتده و عینی طریقله انکشاف ایدم منر . نصل که ایدم مشدره و کونکی
 اوروپا علوم و فنونی بالذات اوروپا شرائط و عناصر عمومیه سنک بر اثریدر .
 باشقه برشی دکلر . بونلر اوتباتا بکزر که نشوونمالری ایچون معین شرائط لازمدر .
 باشقه محیطلرده باشقه شرائط ایچوده حال صولار کدرلر . اوروپا مدینتی باشقه مدینلره
 غلبه چالیش ایسه - یالکزر علوم و فنونی ایله کل - بتون هیئت عمومیه سی ایله
 بتون عناصری ایله بتون نقصانلری و فضیلتلری چالیشدر . بناء علیه بو سیلابه
 قارش یه انک و احاطه سی ایله محافظه حیات ایتک ایسته یئرلر ان اولدینی کی
 قبول ایتلیدرلر . بوقسه پارچه پارچه قسم قسم اقتباسلر هیچ بر نتیجه ویر منر
 نصل که ویرمدی و ویرمزد . مثلا اوروپا صنایع الوب اندوستریالیزمدن ؟
 سوسیالیزمدن احتراز ایتک ایسته مک قدر نا قابل ایسه یکدکرینک لازم
 ملزومی اولان دیگر اقتباساتده اویله در . بر طرفدن سربستی کلام ایسته مک
 و دیگر طرفدن ده فلان و فلان شیدر بحث اولماسی اداسنده رلیمق یا ایسته نیان
 شینک ماهیتی اکلاماق و یا خود صمیمیتدن طاری اولماق دیمکدر .

علی العموم و نفس الامرده مدینتی انکار ایتکی ، آن تحاشی و احتراز ایلمکی
 بز کلاز وحتی بر درجهیه قدر تقدیر ایدم در . نصل که ژان ژاق روسسو
 تولستوی کی یوکسک ایدم الی ، درین دوشونجه لی متفکر لر مدینتی محضا بر فلاکت

دیه تاقی ایتشدر . طبیعت پرست ژان ژاق روسو مدینتی بوزوجی الجالدیحی
عد ایتشدر . اولك فكر نجه حال طبیعی به یاقین انسانلر یالکزر دها اصل دها
نجیب دها اخلاقی دکل عینی زما دده دها مسعوددرلر . تولستوی ایسه بوزوجی
میلیونلرجه نفوسی حاوی شهر پیغینلری و صنایع مراکزینی بر فلاکت محضه دیه
تاقی ایدیور . علوم و فنون حتی ادبیات و فلسفه بیله بشریتك فلاح
وسمادتی دکل فلاکت و پردیسی موجب اولیورمش فالسانلر نه ایله یاشابورلر ،
نام اثرنده مشارالیه بتون اوروپا مدقی و متفکرلرینك بتون اناریه انجیلک برک
آتی قدر قیمت وریور . توأستویه کوره انسانلر انجیون یگاه چاره خلاص شهرلری
براقوب کویله طشینق ، حال طبیعی به عودت ایتکدن عبارتدر .

ایشته بویر کوروشدر ! و همده تام واحاطلی بر کوروشدر ! بونی هرأس
اکلار و ذوق وقاعته کوره یا اشتراك ایدر و یا خود رد ایدر . لآن بر طرفدن
مدینتی قبول ، آتی مختلف صورتده و مختلف واسطه لرایله اقتباس ایتمکه جالشق
حتی یگاه چاره خلاصی آنکله او بوشمده کورمک ، دیگر طرفندن آتی
پارجالاق ، بعضی اقسامی الوب دیگرلری آتی ایسته مک ، هیچ بر منطق و اساسه
مستند عد اولاماز !

ذاتاً مدینت غیر قابل تجزی اولدیفندن ، آتی تام المی ایسته مبلر ، آکا
چارپور ، منقرض اولورلر . یوز سنه دیری چالبوب مثبت بر نتیجه واصل
اولامادیغمزك اساسی ، اسبابی هب بودر . آتی ، اداره مصلحت اصوله تابع طوتمق
املنده بز ؟ قادر و قهار بر قوتی ، بازار منطقی ایله اداره ایتمک ایسته یورز و بالطبع او قونه
چارپور ، محو اولورز ! هرشیدن اول صمیمی اولملیز : غرب مدینتک تفوق
و غلبه سی قبول و اعتراف ایدیورمیز . ایتیمرمیز ؟ ایدیورسهك ، او غلبه سی یالکزر
علوم و فنونه ، و حق بهض سیاسی و اجتماعی تشکیلاطه عطف ایتیملیز . بتون
مدینتک هیئت مجموعه سنه ، ذهنیه ، طرز تلقیسنه ، روحنه ، قفا سنه ، دماغه ،
قلبنه عطف ایتیمیز . غرب حیاتی ، هیئت عمومیه سی ایله بزم حیاتمک هیئت
عمومیه سنه غلبه چالمشدر . بیاء غلبه ، قور تولق ، یاشامق ، ادامه وجودیت
ایتمک ایسته یورسهك ، حیاتمک هیئت عمومیه سی ایله - یالکزر لباعمز ، و بعض
مؤسسه لر بجزله دکل - قفا سنه ، قلبمز ، طرز تلقیمز ذهنیمز اعتبارله ده آکا و ایمایز
بونك خارجنده خلاص بو قدر .